

Republika Hrvatska
Županijski sud u Dubrovniku
Dubrovnik

769_191

Poslovni broj: 8 GŽ-232/2020-9

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Dubrovniku, u vijeću sastavljenom od sudaca Đorđa Benussi, kao predsjednika vijeća, Josite Begović, sutkinje izvjestiteljice i članice vijeća, i Kate Brajković, kao članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Peter Bengt Kolisch iz Zadra, Slave Raškaj 14 A, OIB: 05377673496, zastupan po punomoćniku Jadri Strika, odvjetniku u Zadru, protiv tuženika Stečajna masa iza Spalldi d.o.o. iz Zadra, Josipa Račića 4, (ranije OIB: 59947319365), zastupana po stečajnom upravitelju Krešimiru Perošu iz Zadra, Ivana Gundulića 4 d, OIB: 37835605570, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude i rješenja Općinskog suda u Zadru, poslovni broj P-2215/2019 od 20. studenog 2019., u sjednici održanoj 12. siječnja 2022.

presudio je

Žalba se djelomično uvažuje, a djelomično odbija kao neosnovana i presuda i rješenje Općinskog suda u Zadru, poslovni broj P-2215/2019 od 20. studenog 2019. se:

a) potvrđuje točka I. rješenja,

b) preinačuje:

- presuda i sudi:

„Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrdjuje se da je tužitelj stekao valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva 6153/148957 dijela čest.zem. 1411 k.o. Zadar, u naravi kuća i dvor površine 1406 m², povezano sa vlasništvom posebnog dijela u naravi stan oznake A3 u prizemlju neto površine 51,71 m², garažno mjesto oznake G3 u podrumu neto površine 9,14 m² i drvarnica oznake D3 u podrumu neto površine 0,68 m², u grafičkom dijelu elaborata označena crvenom bojom (E-3), što je tuženi dužan priznati i trpjeti da tužitelj na temelju ove presude ishodi upis prava vlasništva navedene nekretnine u svoju korist, uz istovremeni upis brisanja tog prava sa imena tuženika, sve u roku 15 dana.“

-točka II. rješenja i rješava:

„Odbija se zahtjev tužitelja da mu tuženik naknadi troškove parničnog postupka.“

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom i rješenjem odlučeno je:

"p r e s u d i o j e

Utvrđuje se da je tužitelj stekao valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva 6153/148957 dijela čest. zem. 1411 k.o. Zadar, u naravi kuća i dvor površine 1406 m², povezano sa vlasništvom posebnog dijela u naravi stan oznake A3 u prizemlju neto površine 51,71 m², garažno mjesto oznake G3 u podrumu neto površine 9,14 m² i drvarnica oznake D3 u podrumu neto površine 0,68 m², u grafičkom dijelu elaborata označena crvenom bojom (E-3), što je tuženi dužan priznati i trpjeti da tužitelj na temelju ove presude ishodi upis prava vlasništva navedene nekretnine u svoju korist, uz istovremeni upis brisanja tog prava sa imena tuženika, sve u roku 15 dana.

r i j e š i o j e

I. Odbija se prigovor stvarne nenadležnosti Općinskog suda u Zadru.

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati parnični trošak ovog postupka u iznosu od 42.637,50 kuna."

2. Ovu presudu i rješenje, pravovremenom i dopuštenom žalbom, pobija tuženik zbog svih žalbenih razloga iz odredbe članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 i 25/13, 89/14 i 70/19 - u daljnjem tekstu: ZPP) i tvrdi da je tužba nedopuštena te da ju je prvostupanjski sud trebao odbaciti.

3. Na žalbu je odgovoreno.

4. Žalba je u pretežitom dijelu osnovana, ali ne iz razloga koje navodi žalitelj.

5. Predmet spora zahtjev je za utvrđenjem postojanja valjane pravne osnove za stjecanje prava vlasništva posebnog dijela nekretnine što je tuženik dužan priznati i trpjeti da se tužitelj na temelju presude i uknjiži u zemljišnoj knjizi.

6. Prvostupanjski je sud utvrdio:

- da su tužitelj, kao kupac, i prednik tuženika, Spalladi d.o.o., kao prodavatelj, sklopili ugovor o kupoprodaji predmeta spora 20. studenog 2013., te dodatak tog ugovora od 7. travnja 2014.,
- da je tužitelj isplatio kupoprodajnu cijenu i u posjed predmeta spora stupio 2007., kada su zaključili predugovor,
- da je nakon toga, rješenjem Trgovačkog suda u Zadru posl. br. St-86/2019 od 15. ožujka 2019. otvoren stečajni postupak nad likvidacijskom masom iza Spalladi d.o.o. Zadar,

pa je zaključio da stoga što je tužitelj stekao valjanu pravnu osnovu za stjecanje prava vlasništva puno prije nego je otvoren stečajni postupak i jer je prednik tuženika njome valjano raspolagao prije otvaranja stečajnog postupka, predmetna nekretnina nije stečajna masa. Prvostupanjski sud zaključuje i da je tužitelj stekao vlasništvo na temelju valjanog pravnog posla, i pri tom se poziva na odredbu članka 115. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14 - u daljnjem tekstu: ZV).

7. Ispitujući pobijanu presudu i rješenje na temelju odredbe članka 365. stavak 2. ZPP-a, ovaj sud nije našao da bi prvostupanjski sud počinio neku od bitnih povreda parničnog postupka na koju tako pazi po službenoj dužnosti, a ni žalitelj neku bitnu povredu parničnog postupka ne konkretizira. Ovdje valja ukazati da drugostupanjski sud, prema odredbama članka 369. stavak 2. i 3. ZPP-a, može ukinuti prvostupanjsku odluku i odbaciti tužbu kada je riječ o bitnim povredama iz članka 354. stavak 2. točke 2., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, a žalitelj ne tvrdi da je neka od tih povreda počinjena, već tvrdi da je tužbu valjalo odbaciti zato što kupoprodajni ugovor sadrži tabularnu ispravu, pa nije bilo razloga da se, radi uknjižbe, vodi parnični postupak, već je uknjižbu trebalo tražiti u zemljišnoknjižnom postupku.

8. U prvom redu valja reći da u pogledu pobijanja odluke prvostupanjskog suda kojom je odbijen prigovor stvarne nenadležnosti (točka I. izreke rješenja), žalba nije konkretizirana, a razlozi zbog kojih tuženikov prigovor stvarne nenadležnosti nije prihvaćen utemeljeni su na odredbi članka 17. stavak 1. ZPP-a, prema kojoj se prvostupanjski sud može, povodom prigovora tuženika, oglasiti stvarno nenadležnim samo ako je tuženik takav prigovor podnio najkasnije do upuštanja u raspravljanje o glavnoj stvari, što je u ovom slučaju tuženik propustio učiniti. Stoga, u odnosu na točku I. pobijanog rješenja žalba nije osnovana, radi čega je odlučeno kao pod točkom a) izreke ove drugostupanjske odluke na temelju odredbe članka 380. točka 2. ZPP-a.

9. Pogrešan je zaključak prvostupanjskog suda da je tužitelj stekao pravo vlasništva na temelju pravnog posla, pri čemu se poziva na odredbu članka 115. stavak 1. ZV-a. Naime, niti sam tužitelj ne tvrdi, niti tužbenim zahtjevom traži utvrđenje da je stekao vlasništvo predmeta spora (posebnog dijela nekretnine, povezanog sa suvlasničkim dijelom cijele nekretnine), a niti ga je na temelju valjanog pravnog posla stekao na temelju zakonske odredbe na koju se poziva prvostupanjski sud.

9.1. Navedenom odredbom propisano je: „Na temelju valjanoga pravnoga posla kojemu je cilj stjecanje vlasništva prelazi vlasništvo s dotadašnjega vlasnika na stjecatelja, a na način određen zakonom.“

9.2. A način prelaženja zakon određuje u odredbi članka 119. stavak 1. ZV-a koja glasi: „Vlasništvo nekretnine stječe se zakonom predviđenim upisom stjecateljeva vlasništva u zemljišnoj knjizi na temelju valjano očitovane volje dotadašnjega vlasnika usmjerene na to da njegovo vlasništvo prijeđe na stjecatelja, ako zakonom nije određeno drukčije.“

9.3. Odredbom stavka 2. navedenog članka propisano je: "Odredbe ovoga Zakona o stjecanju vlasništva nekretnine upisom u zemljišnu knjigu na odgovarajući se način primjenjuju i na promjene i prestanak vlasništva na temelju pravnih poslova."

9.4. Stoga, iz navedenih zakonskih odredbi ne proizlazi da bi tužitelj stekao pravo vlasništva na temelju pravnog posla kojem je cilj stjecanje vlasništva, što kupoprodajni ugovor svakako jest, budući je to samo titulus stjecanja, a da bi vlasništvo kupac stekao, a prodavatelj vlasništvo istodobno izgubio, potreban je i modus stjecanja, odnosno potrebno je da dođe do upisa stjecateljevog vlasništva u zemljišnoj knjizi, što se do pokretanja parničnog postupka i donošenja pobijane presude nije dogodilo.

10. S obzirom na navedeno, dakle da tužitelj nije stekao vlasništvo predmeta spora, a da je nad prodavateljem otvoren stečajni postupak, to tužiteljica ne može isticati zahtjev kao u tužbi, već kao kupac koji tvrdi da je platio kupoprodajnu cijenu ima prema stečajnom dužniku nenovčanu tražbinu koju može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik podnošenjem prijave stečajnom upravitelju ističući je u vrijednosti na koju se može procijeniti u vrijeme otvaranja stečajnog postupka, kako je to propisano člankom 144. Stečajnog zakona („Narodne novine“ 71/15 i 104/17). Takav stav izražen je i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. Rev-139/15.

11. Slijedom navedenog tužbeni je zahtjev, pravilno primjenjujući materijalno pravo, trebalo odbiti, radi čega je odlučeno kao pod b) podstavak prvi ove drugostupanjske odluke na temelju odredbe članka 373. točka 3. ZPP-a.

12. Kako tužitelj nije uspio u sporu to je i njegov zahtjev za naknadom troškova postupka valjalo odbiti radi čega je valjalo preinačiti pobijano rješenje u točki II. kojim je odlučeno o troškovima postupka i odlučiti kao pod b) podstavak drugi ove drugostupanjske odluke na temelju odredbe članka 166. stavak 2. u vezi članka 154. stavak 1. ZPP-a.

Dubrovnik, 12. siječnja 2022.

Predsjednik vijeća:

Đorđo Benussi